

Με δημοκρατικά ρούχα ντύνουν την αντίθεση τους* 1984

ΩΣ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΟ δάσκαλο και πολίτη είναι αυτονόητο ότι με αφορά και μ' ενδιαφέρει η οποιαδήποτε θεσμική αλλαγή στο ζήτημα των καλουμένων «συγγραμμάτων».

Έτσι θεώρησα χρέος μου να βοηθήσω το συνάδελφο καθηγητή Δημ. Μαρωνίτη, (που είχε αναλάβει, με πρωτοβουλία του υπουργείου Παιδείας, να συνοψίσει σε σχέδιο υπουργικής απόφασης το πόρισμα της σχετικής τους επιτροπής) συνεισφέροντας μαζί με τον συνάδελφο καθηγητή του νομικού τμήματος, πρύτανη του Πανεπιστημίου της Αθήνας, και την δική μου οπτική, από την εμπειρία του μηχανικού – καθηγητή της πολυτεχνικής Σχολής τους Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης.

Θα ήθελα να σημειώσω, ότι παρά τη διαφορά εκτιμήσεων για μερικά σημεία του νόμου 1268/82 για τη δομή και λειτουργία των ΑΕΙ που είχε άλλωστε γνωστοποιηθεί δημόσια με παρρησία με διάφορες ευκαιρίες, η συγκεκριμένη συνεργασία μας ήταν άριστη απ' όλες τις απόψεις και πιστεύω δημιουργική.

Το τελικό κείμενο σχεδίου απόφασης που υπέβαλε ο συνάδελφος Μαρωνίτης στο υπουργείο, κατά την κρίση μου είναι θετικό για τους εξής λόγους.

1. Γιατί έχει υπόψη του, σφαιρικά και συνολικά για όλα τα πανεπιστήμια της χώρας, την απαράδεκτη επιστημονικά ποιότητα του μεγαλύτερου ποσοστού των καλουμένων βαρύγδουπα πανεπιστημιακών «συγγραμμάτων». Ποιότητα που χαρακτηριστικά της παραδείγματα έδωσε ο κ. πρωθυπουργός όταν ως αρχηγός της αξιωματικής αντιπολίτευσης το Δεκέμβρη του 1980 στηλίτευσε στην εθνική αντιπροσωπεία μεταξύ άλλων και την «κουρά του προβάτου αντί τριών σεντς» που διανεμόταν σταθερά την τελευταία τριακονταετία στους φοιτητές μας με την έγκριση, «ευλογία» του αντίστοιχου κάθε φορά συλλόγου «τακτικών» (τότε) καθηγητών.

2. Γιατί γνωρίζει «από τα μέσα» το πρόβλημα και τις πολυποίκιλες διαστάσεις του, που ομογενοποιούν σε μια ιερή συμμαχία αντιδραστικούς και χαμηλής ποιότητας καθηγητές, με προοδευτικούς και υψηλής ποιότητας καθηγητές (κι όλους τους σχετικούς συνδυασμούς τους), στο βαθμό, που η επιδιώξεις της έγκρισης του βιβλίου του ενός ως «διδασκτικού», και η συνακόλουθη δωρεάν για τους φοιτητές και δαπανηρότατη για το δημόσιο διανομή του, από τους άλλους και αντίστροφα διασφαλίζει ετήσιες αμοιβές εκατέρωθεν, της τάξης μερικών εκατομμυρίων δραχμών (διπλάσιες και τριπλάσιες πολλές φορές από τους ετήσιους μισθούς τους).

Στοιχεία για τα παραπάνω έχει το υπουργείο Παιδείας, αλλά θα ήθελα να σημειώσω ένα μόνο από το τμήμα Αγρονόμων Τοπογράφων Μηχανικών του Α.Π.Θ. που υπηρετώ και που τονίζει την ποσοτική πλευρά του ίδιου ζητήματος. Δάσκαλος από το γενικό τμήμα της πολυτεχνικής Σχολής έδωσε ως διδαχτικά βιβλία τέως προϊσταμένου του χιλίων πεντακοσίων τριάντα οκτώ σελίδων και μάλιστα εκτός της ύλης που προδιέγραφε το πρόγραμμα σπουδών που αποφάσισε ομόφωνα η Γενική Συνέλευση του Τμήματος.

Κι όταν η Γενική συνέλευση του τμήματος με ζηλευτή ευθύνη και πανεπιστημιακή συνείδηση, τα απέρριψε, κάποιες καθοδηγούμενες εφημερίδες με απολύτως πανομοιότυπα κείμενα, αναμάσησαν την γνωστή «επωδό» ότι «και πάλι οι μαρξιστές τα βάλαν με την συνταγματικά κατοχυρωμένη ελευθερία διδασκαλίας», ένθα, όμως ελευθερία διδασκαλίας γι' αυτούς είναι: η ανεύθυνη ασυδοσία του να διώξεις τους φοιτητές από τα θρανία δίνοντας τους 1538 σελίδες για ένα εξαμηνιαίο μάθημα ενώ ταυτόχρονα θα θησαυρίζεις σε βάρος του κοινωνικού συνόλου.

3. Κι είναι ακόμα θετικό το σχέδιο απόφασης που υπέβαλε ο συνάδελφος Μαρωνίτης στο υπουργείο, γιατί:

- ενθαρρύνει τις συλλογικές πρωτοβουλίες συγγραφής διδακτικών βιβλίων,
- δεν δεσμεύει σε μονοπωλιακούς μονόδρομους του ενός «συγγράμματος» τη διδακτική διαδικασία,
- ανοίγει τους δρόμους για αυτοδιαχειριστικές πρωτοβουλίες, για πανεπιστημιακά τυπογραφεία, εκδοτικούς οίκους και βιβλιοπωλεία, (που άλλωστε σε κάθε επίπεδο, ως γενικό κλίμα, υποθάλπει ο νόμος 1268/82 και ο 1404/83, μια που αναγορεύουν την ωριμότητα, την ευθύνη, τη φαντασία, τη δημιουργική συνεργασία και την πολλή δουλειά των φορέων της πανεπιστημιακής κοινότητας σε

* Δημοσιεύθηκε στον «Ελεύθερο Τύπο» 1.1.1984.

πρωταγωνιστικούς παράγοντες ανάπτυξης της έρευνας, της διδασκαλίας και της συμβολής του Πανεπιστημίου στη λύση των προβλημάτων της κοινότητας),

- αντιστοιχεί στις συγκεκριμένες δυνατότητες των μελών του διδακτικού προσωπικού ένα τύπο σημειώσεων ή βιβλίου, που προσδιορίζονται από τις ανάγκες του προγράμματος σπουδών, τις συλλογικές διαδικασίες του Τμήματος πάντα, κι όχι από τη «βουλμία», ή την υπερφίαλη «υπερεκτίμηση» της αυθεντικής εκδοχής της γνώσης του καθενός,

- τινάζει στον αέρα επενδυμένα ιδιοτελή συμφέροντα, (κακή κληρονομιά του παλιού φεουδαρχικά δομημένου πανεπιστημίου) συνακόλουθα της «έδρας»,

- και μετράει με αυστηρά επιστημονικά, δημόσια γνωστά και αντικειμενικά κριτήρια τη συγγραφική συμβολή του κάθε μέλους του διδακτικού προσωπικού. Για να τελειώσω: Είμαι σίγουρος ότι πολλοί θα εναντιωθούν σ' αυτό το σχέδιο απόφασης.

Θα ντύσουν την αντίθεση τους με δημοκρατικά ρούχα και θα την σερβίρουν με ήπιους, «συνταγματικά καλυμμένους» και άλλους φιλικούς τόνους.

Ως δάσκαλος που λειτουργώ στο κλίμα δημοκρατίας, αξιοκρατίας και δημοκρατικής δουλειάς που κατοχυρώνει (με τη δυναμική πάντα συμβολή των φορέων της πανεπιστημιακής κοινότητας) ο νόμος 1268/82 για τη δομή και λειτουργία των Α.Ε.Ι. (που εκφράζει τη σαφή πολιτική βούληση της κυβέρνησης για τη συμβολή ενός ζωντανού δημοκρατικού πανεπιστημίου στην ανάπτυξη του τόπου μας) είμαι αισιόδοξος και για την ποιότητα της απόφασης για τα συγγράμματα που δεν μπορεί σε καμία περίπτωση να αποκλίνει από τις βασικές αρχές του νόμου 1268/82.